

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Klimat- och näringslivsdepartementet

Yttrande över Utkast till lagrådsremiss Avskaffat krav på tillstånd för hotell- och pensionatrerelser

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Remissen innehåller förslag som innebär om att lagen (1966:742) om hotell- och pensionatrerelse ersätts med en ny lag. Förslaget om ny lag om hotell- och pensionatrerelser innebär bland annat att tillståndskravet för hotell- och pensionatrerelser ersätts med ett anmälningskrav.

Den nya lagen föreslås träda i kraft 1 januari 2025.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

Förslagets bakgrund anges vara den utredning som tillsattes i april 2020 som bland annat skulle utreda och lämna förslag till förenklingar av regelverk med betydelse för mikroföretagande (dir. 2020:48). Utredningen överlämnade i juni 2021 betänkandet *Förenklade regelverk för mikroföretagande* (SOU 2021:60). I betänkandet föreslogs att tillståndskravet för hotell- och pensionatrerelser skulle avskaffas. Utifrån de remissvar som inkom har Klimat- och näringsdepartementet arbetat om förslaget och utarbetat det nu remitterade utkastet till lagrådsremiss. Det remitterade förslaget ska omhänderta både utredningens förslag om avskaffande av tillstånd och de synpunkter som inkom från Polismyndigheten.

Syftet med förslaget anges vara att underlätta för företag att bedriva hotell- och pensionatsverksamhet genom att förenkla den administrativa processen och sänka de administrativa kostnaderna.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår tydligt av remissen mot vilken bakgrund och i vilket syfte det remitterade förslaget föreslås.

Regelrådet finner därför att beskrivningen av bakgrund och syfte med förslaget är godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Vad gäller alternativa lösningar anges det i remissen att för att uppnå förslagets syfte i nuvarande lagstiftning skulle flera ändringar behöva göras, innehållsmässigt, redaktionellt och strukturellt, varför en ny lag föreslås. Det framgår också av remissen vilka alternativ som funnits vad gäller tillämpningen av anmälningsskyldigheten.

Det framgår också i remissen vilka risker förslagsställaren beaktat om ingen reglering kommer till stånd vad gäller tillståndskravet, anmälningsskyldigheten, åtgärder om skyldigheten in följs och vad gäller Polismyndighetens tillsyn och kontroll.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår vilka alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd som varit aktuella vid utarbetningen av det remitterade förslaget. Förslagsställaren har också hänvisat till förslagets bakgrund och det betänkande där även andra alternativa lösningar diskuterats. För mer information om Regelrådet ställningstagande vad gäller betänkandet se Regelrådets yttrande RR 2021-303. Vad gäller det nu remitterade förslaget anser Regelrådet att vad som angetts i remissen är tillräckligt.

Regelrådet finner att beskrivningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd som godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Förslaget bedöms av förslagsställaren vara förenligt med Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123(EG) av den 12 december 2006 om tjänster på den inre marknaden och i övrigt förenligt med EU-rätten.

Regelrådet gör följande bedömning. Regelrådet finner inget uppenbart som talar emot bedömningen. Vad som anges är därför tillräckligt.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten är godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Förslaget föreslås träda i kraft 1 januari 2025. Det bedöms enligt förslagsställaren vara det datum då förslaget kan träda i kraft så snart som möjligt. Det föreslås också inrättas övergångsbestämmelse som anger att de hotell- och pensionatrerörelser som har beviljats tillstånd enligt äldre föreskrifter ska anses vara anmälda enligt den nya lagen samt att ändringar inom dessa verksamheter ska hanteras så som det regleras i den nya lagen.

Förslagsställaren anger att en särskild informationsinsats kan behövas vid ikraftträdandet, till exempel genom Polismyndigheten i samverkan med branschorganisationen Visita.

Regelrådet gör följande bedömning. Av remissen framgår vilken särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och att förslagsställaren bedömt att det kan finnas behov av speciella informationsinsatser.

Regelrådet finner att beskrivningen av särskilda hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser är godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Förslagsställaren bedömer att drygt 3 000 verksamheter idag omfattas av kravet på tillstånd. Av remissen framgår att det finns en tröskel för att omfattas av den föreslagna anmälningssplikten. Tröskeln är att endast hotell- och pensionatrerörelser som är avsedda för att samtidigt ta emot minst nio gäster eller som omfattar minst fem gästrum ska omfattas av anmälningssplikten. Det framgår också av remissen att även mindre verksamheter, det vill säga de som inte omfattas av anmälningssplikten, ska följa de bestämmelser om allmän ordning och säkerhet som föreslås samt att Polismyndigheten även framöver ska ha möjlighet till tillsyn och åtgärder vid överträdelse av den föreslagna lagen.

Vidare anger förslagsställaren att hotell- och pensionatsbranschen omfattar i relativt stor omfattning mikroföretag och småföretag.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår att cirka 3 000 företag bedöms omfattas av tillståndskravet som finns idag. Det framgår också av remissen att dessa företag automatiskt kommer anses anmälda men att de kommer behöva använda anmälningsförfarandet vid ändringar av verksamheten på samma sätt som görs idag. Därför förstår Regelrådet det som att dessa företag berörs men inte direkt i samband med förslagets ikraftträdande. Regelrådet kan dock notera att andra bestämmelser i lagen kommer omfatta även mindre företag. Det anges dock inget om antalet företag det kan handla om. Såvitt Regelrådet förstår det tillämpas dock bestämmelserna redan i nu gällande lag. Det hade varit önskvärt att förslagsställaren även inkluderat dessa företag i beskrivningen men det är inte nödvändigt. Regelrådet anser också att det hade höjt konsekvensutredningens kvalitet om förslagsställaren hade tydliggjort berörda företags storlek i något mer detalj än att konstatera att det i branschen relativt rör sig som många mikroföretag och små företag. Givet att förslaget innebär en regelförenkling för de företag som annars skulle omfattas av tillståndsansökan och att förslaget inte omfattar förslag som uppenbart ändrar gällande regler för de mindre företagen anser Regelrådet att beskrivningen enbart varit önskvärd. Det är dock tydligt utifrån förslagets tillämpningsområde vilken bransch berörda företag tillhör.

Regelrådet finner att beskrivningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch är godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Som framgår av förslagets syfte ska ändringarna innebära en administrativ lättnad för berörda företag. Förslagsställaren anger att det handlar om en minskad uppgiftslämnarbräda både för initial tillståndsansökan och för ansökan om tillstånd vid ändring av verksamheten. Ansökan uppskattats kosta 4 600 kronor och med en beräknad tidsåtgång för ansökan om 4 timmar uppskattas den totala kostnaden för ansökan vara 5 700 kronor i genomsnitt per företag. Anmälan föreslås bli avgiftsfri men ska medföra en administrativ kostnad om drygt 140 kronor per företag. Sammantaget menar förslagsställaren att anmälningssplikten i stället för tillståndsansökan förväntas minska företagens administrativa kostnad med 97 procent. Vidare anges också att den avgiftsfria anmälningssplikten kommer kosta Polismyndigheten 2,7 miljoner kronor per år i intäkter.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår tydligt hur förslaget syftar till att underlätta för företag inom hotell- och pensionatsbranschen samt vilka minskningar vad gäller kostnader, tidsåtgång och verksamhet förslaget innebär. Regelrådet anser också att förslaget föregåtts av en statlig utredning som även den hänvisar till tidigare kartläggningar av till

exempel vilken administration och tid tillståndskravet krävt av branschen¹. Regelrådet menar därför att frågan om förslagets påverkan på berörda företag är tydligt beskrivet i lagstiftningsprocessen.

Regelrådet finner att beskrivningen av påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet är godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Förslagsställaren anger att förslaget bedöms ha positiva konsekvenser för mikroföretag och små företag, särskilt för konkurrensförmågan. Det bedöms också underlätta för nya företag att etablera sig på marknaden vilket kan leda till ökad konkurrens på marknaden.

Regelrådet finner att beskrivningen av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag är godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Inget anges om regleringens påverkan på företagen i andra avseenden.

Regelrådet finner ingen uppenbar påverkan på företagen i andra avseenden som förslagsställaren skulle behövt beskriva i konsekvensutredningen.

Regelrådet finner därmed att beskrivningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden är godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Som angivits ovan ska anmälningsplikten inte omfatta hotell- eller pensionatverksamheter som är avsedda för att samtidigt ta emot minst nio gäster eller som omfattar minst fem gästrum. Det är också tydligt att förslaget härrör från en uttalad ambition att minska regelbördan för just mikroföretag.

Regelrådet finner beskrivningen av särskild hänsyn till små företag vid reglernas utformning som godtagbar.

Sammantagen bedömning

Regelrådet har funnit att det varit önskvärt om förslagsställaren i mer detalj beskrivit berörda företag utifrån storlek än vad som framgår av remissen. Regelrådet har dock för alla aspekter funnit att beskrivningarna är tillräckligt tydliga och godtagbara.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

¹ Se till exempel s. 51 i Tillväxtverkets rapport "Förenklingsresan – sammanställda, analyserade och konkretiserade förslag" (Å2019-1317). SOU 2021:60 hänvisar också detaljerna i betänkandet till rapporten.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 22 april 2024.

I beslutet deltog: Anna-Lena Bohm, ordförande, Helena Fond, Hans Peter Larsson, Lennart Renbjör och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av: Anna-Sara Falk

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Anna-Sara Falk
Föredragande